

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/98/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319202745
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2319202745.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti N.: X., narodená XX.XX.XXXX a X., narodená XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, bytom ako matka, deti rodičov - matky: F. M., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX/A, G., toho času I. XXX, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Wolf, s.r.o., IČO: 47 252 987, so sídlom Hlavná 949/53 Galanta, a otca: X. N., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, toho času I. XXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou FARDOUS PARTNERS s.r.o., IČO: 47 241 543, so sídlom Hlavná 6, Šaľa, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Súd schvaľuje rodičovskú dohodu v nasledovnom znení:

Maloleté sa zverujú do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo maloleté zastupovať a spravovať ich majetok.

Styk otca s maloletými sa neupravuje.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej X. výživným vo výške 200 Eur mesačne a maloletej X. výživným vo výške 170 Eur mesačne, ktoré sa zaväzuje platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 12.06.2019.

III. Dlžné výživné za obdobie od 12.06.2019 do 31.03.2021 na maloletú X. v sume 3.713,77 Eur a na maloletú Lianu v sume 3.064,77 Eur sa povoľuje otcovi splácať v splátkach po 30 Eur mesačne spolu s bežným výživným na každé maloleté dieťa samostatne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, a to až do zaplatenia.

IV. Rodičom a maloletým sa ukladá výchovné opatrenie, ktoré spočíva v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, a to v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. Súd ukladá Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta povinnosť písomne informovať súd každý druhý mesiac o priebehu výchovného opatrenia a po skončení výchovného opatrenia zaslať súdu písomne záverečnú správu o výsledku výchovného opatrenia.

VI. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 12.06.2019 sa matka maloletých domáha úpravy rodičovských práv a povinností, keďže rodičia spolu nežijú v domácnosti od 29.05.2019 a nevedia sa dohodnúť na ich úprave. Rodičia maloletých nie sú zosobášení. Matka žije s dcérami vo I.. Maloleté navštevovali v čase podania návrhu základnú školu v I.. Otec na ne nijakým spôsobom neprispieva. Obaja rodičia podnikajú. Matka bola v čase podania návrhu zároveň zamestnaná ako účtovníčka. Navrhla zverenie maloletých do jej starostlivosti, styk otca s maloletými neupraviť a otca zaviazat' k plateniu výživného vo vzťahu k X. sumou 400 Eur a k X. 300 Eur mesačne s tým, že obaja rodičia budú maloleté zastupovať a spravovať ich majetok.

2. Otec maloletých sa vyjadril k návrhu podaním doručeným súdu dňa 13.09.2019. Je pravda, že sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti, a to po dôkladnom zvážení, pre dlhodobé vzťahové problémy. Žije s priateľkou I. A. v rodinnom dome jej matky vo I.. Napriek tomu, že rodinný dom, v ktorom žije matka s dcérami je v jeho výlučnom vlastníctve, dovolil matke, kvôli dcéram, aby zostali bývať v tomto dome. Nesúhlasil s matkou navrhovaným výživným a navrhol zaviazat' ho k plateniu výživného na X. sumou 120 Eur a na X. sumou 100 Eur mesačne. Navrhol upraviť jeho stretávanie sa s maloletými.

3. Uznesením č.k. 19P/98/2019-8 zo dňa 25.06.2019 súd ustanovil maloletým za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej len „kolízny opatrovník“).

4. Dňa 12.04.2021 súd vyhlásil rozsudok vo veci samej, ktorým vo výroku I. schválil rodičovskú dohodu o zverení maloletých do osobnej starostlivosti matky, s tým, že obaja rodičia majú právo maloleté zastupovať a spravovať ich majetok a styk otca s maloletými sa neupravuje. Jedná sa o prvú úpravu rodičovských práv a povinností voči maloletým súdnym rozhodnutím. Súd ďalej vo výroku IV. a V. uložil rodičom a maloletým podrobiť sa výchovnému opatreniu spočívajúcemu v psychologickom poradenstve na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku a uložil referátu posielat' súdu správy o realizácii tohto poradenstva. Podľa § 221 písm. a) CSP, písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania. Keďže všetci účastníci sa vzdali práva na podanie odvolania voči vyššie citovaným výrokom po vyhlásení rozsudku, čo potvrdili svojim podpisom v zápisnici, rozsudok nebude obsahovať odôvodnenie v uvedených častiach. Súd zdôvodní rozsudok v časti vyživovacej povinnosti otca od podania návrhu dňa 12.06.2019 do vyhlásenia rozsudku a v časti rozhodnutia o návrhu navrhovateľky, aby súd zaviazal odporcu k náhrade trov konania.

5. V priebehu konania sa súd oboznámil s návrhom, vyjadreniami a výsluchmi účastníkov a svedkyne, listinnými dôkazmi, informáciami získanými šetrením a obsahom pripojených spisov, ktoré pre účely odôvodnenia zhrňuje nasledovne.

6. Matka navrhla určiť výživné otcovi vo vzťahu k X. sumou 400 Eur a k X. 300 Eur od podania návrhu. S odporcom sa spoznali v roku 1995 a v tom čase sa k nej aj nastáhoval. Žili spolu do roku 2019 s jednou „prestávkou“, ktorú takto nazval odporca, keďže mal vzťah s inou ženou. Ona financovala nákupy a zabezpečovala stravovanie pre celú rodinu, vrátane odporcu. Dlhodobé problémy vo vzťahu s odporcom jej vadili. Navrhovala mu rôzne poradne, čo on odmietal. Vždy jej hovorieval, že chodieval robiť „biznis“, odchádzal v noci. Keď pracovala v G., vozil deti ráno do školy, občas ich vyzdvihol. Neučil sa s nimi. Finančne nijak neprispieval. Možno občas od známych priniesol naturálie, klobásu... Otec sa v súčasnosti o dcéry vôbec nezaujíma, nekontaktuje ich. Výživné začal platiť až 21.05.2020, po tom, čo matka iniciovala trestné konanie pre prečin zanedbania povinnej výživy. S otcom nekonzultuje záležitosti ohľadne detí, neinformuje ho, ale on sa na ne nepýta. Nie je v jej sile, aby ovplyvňovala dcéry, nie je s nimi celodenne, preto je na otcovi, aby on vyvíjal aktivitu. Otec deklaruje minimálne príjmy, pritom si nárokuje na majetok, do ktorého ona investovala. Celkovo jej otec mal. dlží 225.000 Eur, pokiaľ si dobre pamätá, a to z dôvodu jej investície do majetku, ktorý je zapísaný do jeho výlučného vlastníctva. Dala tento majetok blokovat' z dôvodu obavy, že ho predá. Z rovnakého dôvodu tak postupovala aj u spol. X., s.r.o. Uvedené peniaze mala z úspor. Od 1995 pracovala pre leasingovú spoločnosť, kde jej príjmy už v tom čase dosahovali 30.000 SKK mesačne. Popritom mala 2 brigády. Ona má zdravotné problémy, ale naplno pracuje. Nadobudla majetok, ktorého sa nemieni vzdat', je investíciou do budúcnosti jej a detí. Otec zneužíva situáciu ak tvrdí, že nemohol podnikat' kvôli protipandemickým opatreniam. Od 22.04.2020 mohol realizovať výdaj cez okienko a od 06.05.2020 mohol otvorit' terasu. Otec mal. nemá vytvorené pracovné návyky, v práci dlho nevydrží, o čom svedčí aj dôkaz zo Sociálnej poisťovne.

Otec nevie hospodáriť. Jediný čas kedy čiastočne pracoval bol rok 2018, aj to len z dôvodu, že mu odišli všetci zamestnanci. Odporca mal v tom období nejaký príjem z krčmy, lebo ho miňal na hazard. Osobne však musela pohostinstvo financovať. Stalo sa, že si nechala poslať balík do pohostinstva a vyplatila ho z pokladne, ale vždy tieto peniaze vrátila. Odporca sa jej nezdôveroval ohľadne príjmov. Keď ho konfrontovala s rozpismi výčapov, ktoré predložila súdu a z ktorých vyplýva, že veľkú časť príjmov nenahadzoval do pokladne, vyjadril sa spôsobom, že „ona tomu nerozumie“. Matka má za to, že otec mal. má dlhy aj voči dodávateľom tovaru a služieb, čo vyplýva aj z výpisu z P., ktorý je súčasťou spisu. Uviedol, že sa zadlžuje aj voči matke priateľky, min. v sume 5-6.000 Eur. Pokiaľ otec počas pandémie nedostal ako podnikateľ príspevok od štátu, je tomu tak opäť pre jeho nezodpovedný prístup, keďže zjavne neplatil mzdy zamestnancom riadne a včas.

7. Otec v priebehu konania navrhol výživné určiť vo vzťahu k X. sumou najviac 130 Eur a k X. 110 Eur. Výdavky na maloleté deklarované matkou považuje za účelovo navýšené. Nie je pravdou, že neprispieva na ich výživu, keďže tieto výdavky boli hradené zo spoločne kumulovaných prostriedkov na spoločnom účte. Robil nákupy v S.. Mal príjmy z krčmy a zo stávok. Prispieval do domácnosti sumou 500 Eur, niekedy 3.500 Eur, v priemere okolo 800 Eur mesačne. V roku 2017 sa predala spoločná nehnuteľnosť v G. za kúpnu cenu 250.000 Eur, pričom všetky prostriedky si nechala matka mal. a on už potom financoval domácnosť len sporadicky. Počas spolužitia sa o dcéry staral, vozil ich do školy, chystal raňajky, obliekal ich. Po škole staršiu dcéru vozil do J. na tréningy. Je pravda, že s nimi netrúvil aktivity, ale vedeli sa porozprávať. V súčasnosti sú ich vzťahy narušené. On však dcéry kontaktuje, ale ony mu nereagujú. Má za to, že matka nimi manipuluje, bráni im v stretávaní sa s ním, doslova im to zakazuje. Dňa 01.11.2020 naposledy písal SMS staršej dcére, ktorá vôbec nereagovala. Keď im volá, nedvíhajú. Mladšej dcére naposledy písal SMS 16.02.2021 k narodeninám. Na Vianoce im nekúpil nič, nemal peniaze. Ledva prežil, aby mal čo jesť. Minulý rok im chcel odovzdať darčeky k meninám a narodeninám, ale navrhovateľka mu zabuchla dvere na aute a bola vulgárna. Má záujem o stretávanie sa deťmi, ale tieto ho zjavne odmietajú. Napr. náhodou stretol mladšiu X., ktorá bola na bicykli, otočila sa, ale bola v strese, či nie je videná. Krátko s ním komunikovala. Výživné na dcéry platil skôr ako mu doručené listiny ohľadne trestného oznámenia matky. Uviedol, že jeho príjmy pozostávali z tržieb krčmy, ktoré vyberal z pokladne, a tak sa mu navyšoval záväzok voči spoločnosti X., s.r.o. Denne si vyberal približne 100 Eur, niekedy 150 Eur, čo predstavuje celodenné príjmy krčmy. Pohostinstvo však musel 13.03.2020 zavrieť kvôli protipandemickým opatreniam, má vypnutý plyn a elektriku. Uviedol, že musel prepustiť dvoch zamestnancov. Neskôr uviedol, že v pohostinstve pracoval on, priateľka a ešte jedna zamestnankyňa, ktorá sa sama rozhodla odísť kvôli potrebe vyššieho zárobku, keďže bola živiteľkou rodiny. Ohradil sa voči tomu, že nemá pracovné návyky. Počas prevádzkovania pohostinstva pracoval denne aj 18 hodín, s jedným, resp. dvoma voľnými dňami. Od 01.04.2020 bol zamestnancom spoločnosti ALZA, s.r.o. na pozícii skladník. V skúšobnej dobe však zamestnávateľ ukončil pracovný pomer, a to kvôli jeho absenciám z dôvodu početných pojednávaní. Štát nepožiadala o žiadne príspevky, keďže mu na ne nevznikol nárok. Keďže výdavky prevyšujú príjmy, tak tieto sú hradené z pôžičky zo strany matky jeho priateľky, ktorá sa pohybuje v rozmedzí 5.000-6.000 Eur. Navrhovateľka mu neplatí žiadne nájomné za užívanie nehnuteľností, kde býva spolu s deťmi. Blokuje mu majetok tým, že na ňom dala zriadiť záložné právo a on ho nemôže speňažiť a zvýšiť si tak príjem. Je to matka, ktorá zneužíva situáciu tým, že otca udržiava v stave, keď mu jeho schopnosti a zárobkové pomery neumožňujú v plnej miere plniť vyživovaciu povinnosť, v dôsledku čoho by si voči nemu následne mohla uplatňovať sankčné mechanizmy. Matka povyšuje snahu pomstiť sa otcovi za rozpad vzťahu nad záujem ich maloletých dcér. Poslednú dobu pociťuje zdravotné problémy, nemôže zdvihnúť ruku. Lekár ho nechce vziať, keďže sa nejedná o urgentnú záležitosť. Momentálne sa snaží všetky výdavky vykryť z finančnej výpomoci od rodiny priateľky. Taktiež niektorí priatelia mu vracajú postupne peniaze. Osobne nemá absolútne žiadny príjem. Nie je evidovaný ako nezamestnaný. Bráni mu v tom skutočnosť, že je vlastníkom spoločnosti X., s.r.o. Tvrdil, že má záujem ukončiť podnikanie, keďže nedosahuje žiaden zisk, avšak k zrušeniu spoločnosti je potrebné vynaložiť finančné prostriedky na úhradu dlhov spoločnosti. V závere konania uviedol, že je v štádiu zmeny účelu pohostinstva na účel kuchyne. Čaká na rozhodnutie ohľadne hygieny. Aktívne si hľadal prácu, pričom odmietnuté ponuky ohľadne práce, ktoré sú založené do spisu, sú len príkladmi. Vie súdu predložiť listinné dôkazy preukazujúce pravidelnú snahu nájsť si prácu. V súčasnosti pracuje pre U.-N., spol. s r.o. Majetkové pomery matky sú v porovnaní s otcom nepomerne vyššie a žiada súd, aby na túto skutočnosť prihliadol. Akýkoľvek jeho záväzok k úhrade spätného výživného by bol neetický a devastačný. Deti biedou netrpeli, matka má kopy peňazí, jeho obrala o majetok. Ak ho súd zaviaže na úhradu, žiada splátky.

8. Svedkyňa, M. U., narodená XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, uviedla, že je susedou účastníkov, neskôr uviedla, že pána N.. Zároveň je bývalou zamestnankyňou pohostinstva, ktoré účastníci prevádzkovali. Má priateľský vzťah k oboj účastníkom. Odporcu pozná už od detstva. V krčme pracovala ako výčapníčka od mája 2015 do októbra 2018. Odišla, lebo si našla lepšie platenú prácu. Zarábala okolo 450-500 Eur. Bola dohodnutá s pánom N., že vždy keď bude potrebovať, vypýta si, bolo to tak raz týždenne. Peniaze jej dával načas. Všetky tovary predávané zákazníkom sa nenahadzovali do pokladne, ale tovar, čo prichádzal, sa zapisoval. Nevie uviesť pomer toho, čo sa nahadzovalo a čo nie. Pán N. chodieval denne. Opýtal sa či niečo nepotrebujú, doniesol tovar. Hotovosť na konci odovzdala jemu, keď sa robila inventúra, robila sa podľa zmeny, po dvoch alebo troch dňoch. Pani M. nakladala s hotovosťou vtedy, keď jej tam došiel balík, ale ináč nie. Bolo to párkrát. Balík bol vyplácaný z pokladne X. s.r.o. Nevedela sa vyjadriť k tomu, kto viedol účtovníctvo spoločnosti a ako to fungovalo pri odovzdávaní účtovných dokladov, ani k príjmom. Boli dvaja, ona mala príjmy 150 Eur denne, takéto príjmy boli kontinuálne čo tam pracovala. V čase sviatkov bolo viac. Pracovali dvaja na výmenu. Podľa nej sa pohostinstvu nedarilo. Nechodili tam ľudia. Tovar sa objednával raz týždenne, bolo ho dostatok. V krčme predávali alko, nealko, sladkosti. Keď tam pracovala, nebola tam kuchyňa. Automaty tam boli jeden rok, asi v 2015. Deti (účastníkov) mali radi aj matku aj otca. Obaja vozili deti do školy. Nevie uviesť aké sú ich vzťahy teraz. S matkou pána N. sa stretáva dodnes. Nevie aký vzťah má pán N. s matkou, o tom sa nerozprávajú. Na dnešné pojednávanie ju priviezla pani M.. Pýtala sa ako to bude prebiehať. Bolo jej povedané, že jej budú kladené otázky, na ktoré bude odpovedať, nebolo jej povedané ako má odpovedať. S pani M. sa nestretáva počas jej návštev matky pána N., iba ak tak na ulici, alebo na dvore. S matkou pána N. sa nerozprávala o tomto pojednávaní. Pýtala sa len či ide, na čo odpovedala kladne. Pán N. mal drahšie auto, inak nevie či žil nad pomery. Chodieval dobre oblečený, značkov.

9. Kolízny opatrovník navrhol schváliť rodičovskú dohodu ohľadne osobnej starostlivosti, styku otca s deťmi a práva zastupovať deti a spravovať ich majetok. Čo sa týka výživného, na mal. X. navrhol stanoviť sumu 230 Eur mesačne a na mal. X. 200 Eur mesačne. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom.

10. Situácia na strane matky: Matka žije spolu s dcérami na adrese I. XXX, v rodinnom dome, ohľadne ktorého rodičia mal. vedú spor o vypratanie nehnuteľnosti, ktorý inicioval otec. Nehnuteľnosť stojí na pozemku, kde sa má nachádzať rodinný dom vo vlastníctve otca. Tento bol podľa tvrdenia matky zbúraný a na jeho mieste bol postavený nový rodinný dom. Otec mal. tvrdí, že sa jedná o totožný, ale zrekonštruovaný dom, a teda je jeho vlastníctvom. Otázku totožnosti rodinného domu, jeho vlastníctva, investícií riešili účastníci v priebehu celého konania. Pre účely určenia vyživovacej povinnosti otca súd prihliadol na skutočnosť, že tieto okolnosti sú predmetom samostatného súdneho konania. V súčasnosti v rodinnom dome, ktorý stojí na adrese I. XXX žije matka s deťmi a uhrádza všetky náklady spojené s bývaním.

10.1 Dňa 24.05.2018 vznikla spoločnosť M. A., s.r.o., prostredníctvom ktorej matka podniká. Spoločnosť sa venuje vedeniu účtovníctva. Matka je jedinou spoločníčkou a konateľkou. Matka v čase podania návrhu, až do 31.01.2021 tiež pracovala ako účtovníčka pre spoločnosť E. P. N. s.r.o. s čistým mesačným príjmom v období 09/2018 do 10/2020 v sume 1.083,81 Eur (okrem marca 2020, kedy bola práceneschopná). Ku dňu 31.01.2021 ukončila tento pracovný pomer výpoveďou z dôvodu potreby zosúladenia pracovného a súkromného života, najmä v oblasti starostlivosti o deti a domácnosť. Neskôr vo výsluchu uviedla, že dala výpoveď, pretože spoločnosť je v obrovských stratách, nevyrába. Matka uviedla, že v období keď pracovala aj podnikala, mala príjem približne 2.500 Eur netto. Súčasný mesačný príjem má okolo približne 1.500 Eur netto. Z uvedeného je možné vyvodiť, že matka sa dobrovoľne vzdala príjmu. Avšak nemožno od matky očakávať, že bude vykonávať dve práce, keďže sa výlučne sama stará o dve deti. Sama matka uviedla, že jej firme sa darí, má ďalšieho zákazníka, preto očakáva navýšenie obratu. Matka je tiež poberateľkou prídavkov na dieťa, v súčasnosti v sume 25,50 Eur, na každé z detí.

10.2 Spoločnosť M. group, s.r.o. si prenajíma priestory v I., pričom nájomné je vo výške 150 Eur mesačne. Nemá zamestnancov. Nevlastní žiaden majetok. Ostatné výdavky predstavujú bežnú réžiu spoločnosti, električka 30 Eur, telefón, kancelárske potreby, respirátory, hygiena (COVID). Daňové priznanie za rok 2018: základ dane 87,01 Eur - daň 18,27 Eur = 68,74 Eur rok/5,73 Eur mesiac. Výnosy: 2.228 Eur, náklady: 2.140,99 Eur. Daňové priznanie za rok 2019: základ dane 414,49 Eur - daň 87,04 Eur = 327,45 Eur rok/27,29 Eur mesiac. Výnosy: 9.538 Eur, náklady: 9.123,68 Eur. Mesačný obrat bol podľa vyjadrenia

matky vo výške približne 1.000 Eur. Daňové priznanie za rok 2020: základ dane 276,50 Eur - daň 41,48 Eur = 68,74 Eur rok/5,73 Eur mesiac. Výnosy: 6.794 Eur, náklady: 6.517,50 Eur. Mesačný obrat bol podľa vyjadrenia matky vo výške približne 1.500 Eur, neskôr uviedla, že táto suma predstavuje jej čistý príjem. V účtovníctve nie sú zaradené žiadne náklady na PHM. Súd pre účely výpočtu príjmu matky vychádzal zo súm, ktoré matka súdu uviedla, a teda v období, keď podnikala aj pracovala Healthy Food Supplements s.r.o., zo sumy 2.500 Eur mesačne od 12.06.2019 do 31.01.2021 a v období, keď už len podniká, t.j. od 01.02.2021 do vyhlásenia rozsudku zo sumy 1.500 Eur mesačne v čistom.

10.3 Nehnuteľnosti vo vlastníctve matky: - garsónka v I. v podiele 1/1 o hodnote XX tis. Eur, kde býva jej matka, ktorá hradí všetky výdavky spojené s užívaním bytu v sume 110 Eur mesačne; v byte má zriadené vecné bremeno, právo doživotného užívania (LV č. XXXX. k.ú. I.); - pozemky a rodinný dom vo I. v podielovom spoluvlastníctve (LV č. XXX, XXXX, XXX) o hodnote XX tis. Eur, ohľadne ktorých sa vedie súdny spor v senáte 10C o vypratanie, s tým, že nateraz nemôže užívať predmetné nehnuteľnosti.

10.4 Rodičia maloletých majú v podielovom spoluvlastníctve v podiele 1/2: dom a rodinný dom a pozemky vo I. o hodnote XX tis. D. (LV č. XXX) a rodinný dom a pozemky vo I. o hodnote XX tis. Eur (LV č. XXX; na tomto dome viazne záložné právo). Ohľadne nehnuteľností prebiehajú súdne konania ohľadne investície matky voči otcovi. Matka uhrádza výdavky spojené s týmito nehnuteľnosťami, na LV č. XXX približne 50 Eur ročne., na LV č. 680 20 Eur mesačne. Rodičia boli vlastníkami 4-izb. bytu v G., ktorý v roku 2017 predali za cenu 250.000 Eur, pričom navrhovateľka nevyplatila žiadnu čiastku odporcovi tvrdiac, že ona výlučne investovala do nadobudnutia a zostatok, po vyplatení úveru čiastku 60 tis. Eur investovala do pohostinstva a dlhov otca, čo odporca popiera. Otec tvrdí, že do bytu investovali spoločne a z peňazí nedostal nič.

10.5 Matka používa OMV zn. VW T-Roc, ktorý vo vlastníctve spoločnosti X. s.r.o. Všetky náklady, vrátane leasingových splátok hradí matka. Nie je vedené v nákladoch spoločností.

10.6 Výdavky na bývanie sú: elektrina 94 Eur, plyn 95 Eur, voda 20 Eur, internet 16,60 Eur; súd nepovažuje za nevyhnutný výdavok „údržbu bazéna“. Matka spláca spotrebný úver 198,98 Eur mesačne. Matka tvrdí, že ho spotreboval otec mal.

10.7 Matka trpí zdravotnými problémami s chrbticou, z ktorého dôvodu má zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť (už vynaložila sumu 260 Eur a očakáva ďalšie náklady spojené s operáciou).

11. Situácia na strane otca: Je vyučený zámočník. Po ukončení štúdia, asi v roku 1989, začal podnikáť formou živnosti (kúpa - predaj). Následne bol zamestnaný v nemocnici ako sanitár, s minimálnym príjmom, bol vo výkone trestu, v dôsledku ekonomickej trestnej činnosti, 3 roky. V čase spolužitia s navrhovateľkou mal príjem z krčmy a zo stávok. V čase podania návrhu, tak aj v súčasnosti, žije so svojou priateľkou I. A. v rodinnom dome jej matky na adrese I. XXX. Matka priateľky nežije s nimi v spoločnej domácnosti.

11.1 Otec je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti X., s.r.o. so vznikom XX.XX.XXXX. Táto spoločnosť prevádzkuje pohostinstvo, krčmu. Daňové priznanie za rok 2018: základ dane 1.805,35 Eur - daň 372,12 Eur = 1.433,23 Eur rok/119,44 Eur mesiac. Výnosy: 57.347,50 Eur, náklady: 55.542,15 Eur. Účtovná závierka 2018: tržby z predaja tovaru 27.341 Eur, náklady na obstaranie tovaru 15.783 Eur, osobné náklady 8.050 Eur. Daňové priznanie za rok 2019: základ dane je strata - 24.771,65 Eur = bez zisku. Výnosy: 32.948,88 Eur, náklady: 58.722,28 Eur. Účtovná závierka 2019: tržby z predaja tovaru 31.801 Eur, náklady na obstaranie tovaru 32.438 Eur, osobné náklady 7.053 Eur. Daňové priznanie za rok 2020 nemá vypracované, keďže požiadal o odklad. Zálohové platby na výdavky sú: elektrina 265,34 Eur, voda 30 Eur, plyn 164,55 Eur, e-kasa 34,80 Eur, digislovakia 28,70 Eur, orange spolu 656,34 Eur/54,70 Eur mesačne. ČSOB leasing splátky na Opel Insignia spolu zaplatené 3.594,35 Eur/299,53 Eur mesačne, poisťné 1.454,52 Eur/121,21 Eur mesačne, daň z motorových vozidiel vrátane vozidla, ktoré užíva matka 531,65 Eur/44,30 Eur mesačne, mzdy zamestnancov (odporca, jeho priateľka a jedna ďalšia osoba) 1.929,81 Eur/160,82 Eur, vedenie účtovníctva 150 Eur/12,50 Eur mesačne. Príjmy sú podľa pokladničnej knihy 11.829,80 Eur/985,82 Eur mesačne, výdaje 11.440,20 Eur/953,35 Eur mesačne, mesačný čistý príjem bol teda podľa účtovných dokladov XX,XX Eur. Otec uviedol, že mesačné výdavky spoločnosti sú približne 1.600 Eur. Podľa výpočtu na základe predložených listinných dôkazov boli mesačné výdavky počas prevádzky (bez miezd) vo výške 1.055,63 Eur mesačne. Po

pripočítaní výdavkov na nákup tovaru (napr. zo sumy $15.783/12=1.315,25$ Eur mesačne) a mzdy ($8.050:12=670,83$ Eur) sú celkové náklady 3.041,71 Eur (bez zohľadnenia dane).

11.2 V krčme predávali alko, nealko, sladkosti. Matka predložila súdu ako dôkaz rozpis výčapov v roku 2018 (č.l. 246-447), z ktorých má vyplývať (č.l. 360/2), že nie všetok tovar sa nahadzoval do pokladne. Suma 47.381,72 Eur je tržba, ktorá bola reálne odovzdaná z tovaru, pričom suma 29.357,19 Eur bola skutočne nablokovaná. Svedkyňa v rámci výsluchu uviedla, že všetky tovary predávané zákazníkom sa nenahadzovali do pokladne, ale tovar, čo prichádzal, sa zapisoval. Otec konkrétne nenamietal voči predmetnému listinnému dôkazu, a teda súd tento dôkaz považuje za hodnoverný. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že otec v krčme dosahoval aj neoficiálne príjmy a výsledky deklarované v daňových priznaniach nie sú reálne. Z uvedeného je možné uzavrieť, že približne 40% tržby nebolo nablokované. V roku 2018 bol podľa uvedených rozpisov mesačný obrat 3.948,48 Eur, čo zodpovedá zhruba dennému obratu 150 Eur, ktorý tvrdila svedkyňa (6 pracovných dní v týždni; 3.600 Eur). Počas sviatkov bol obrat podľa tvrdenia svedkyne vyšší. Otec uviedol, že v krčme pracoval denne s prestávkou jedného, dvoch voľných dní. Odporca predložil obraty podľa pokladne: v 2018 (6 mes.) - 17.290,52 Eur, 2019 (12 mes.) - 38.158,58 Eur, 2020 (3 mes.) - 11.829,80 Eur. Ak pripočítame k obratu v 2019 40%, skutočný obrat mohol byť vo výške približne 53.422 Eur/4.451,83 Eur mesačne. Teda mesačný obrat v rozmedzí 3.600-4.500 Eur/v priemere 4.050 Eur bolo možné očakávať až do 13.03.2020, o čom svedčí aj obrat v roku 2020 za prvý kvartál. Otec uviedol, že v čase bežnej prevádzky krčmy mal príjmy približne vo výške 800 Eur. Pokiaľ priemerný mesačný obrat bol približne 4.000 Eur, náklady na činnosť sú približne 3.000 Eur, čistý mesačný príjem (bez zohľadnenia dane) bol približne 1.000 Eur, čo zhruba zodpovedá tvrdeniu otca, že mal čistý príjem z činnosti v krčme vo výške 800 Eur mesačne.

11.3 V Pokladničnej knihe (pozn. súdu č. I. 606/2) bolo ku dňu 23.06.2020 v pokladni 19.861 Eur. Tvrdenie otca, že z pokladne denne vyberal 100 až 150 Eur a v súčasnosti sa v nej peniaze nenachádzajú sa javí ako hodnoverné. Otec si uvedomuje ako uviedol, že mu tým vznikol záväzok voči X. spol. s r.o. Uvedený postup otca svedčí o jeho nezodpovednom prístupe k peniazom.

11.4 Rodičia zhodne uviedli, že v krčme sú prístroje na výrobu pizze, kebabu. Odporca uviedol, že sú vo vlastníctve matky, ale matka namietala, že tieto v minulosti používal a za týmto účelom mohol používať. Pohostinstvo otec dňa 13.03.2020 zavrel kvôli protipandemickým opatreniam. Počas leta 2020 neprevádzkoval pohostinstvo, aby ušetril na vysokom výdavku za elektrinu. Taktiež boli zavedené zvýšené hygienické nároky a on nemal prostriedky na prípadné pokuty. Má odpojenú elektrinu, plyn. Naďalej však platí účtovníka 150 Eur mesačne a leasingové splátky na OMV Opel Insignia v sume 500 Eur mesačne. Je to hradené z pôžičiek od svokry a kamarátov. Odporca spočiatku mienil pohostinstvo zavrieť, ale neskôr uviedol, že je v štádiu zmeny účelu na účel kuchyne.

11.5 Otec predložil súdu listinné dôkazy preukazujúce, že v období od marca do augusta 2020 reagoval na 11 pracovných ponúk. Predložil tiež jednu odmietavú reakciu z tohto obdobia. Ďalej predložil 9 reakcií na pracovné ponuky zo 16.12.2020, jednu z 18.12.2020 a 2 reakcie na pracovné ponuky z 20.01.2021. Strana matky namietala, že na pojednávaní dňa 03.12.2020 otec uviedol, že vie súdu predložiť dôkazy preukazujúce nájst si prácu. Vzápätí však predložil dôkazy z obdobia bezprostredne po pojednávaní, a to deväť, z celkových 12 reakcií, z jedného dňa. Odporca síce tvrdil, že prezentoval len listiny z aktuálneho obdobia, samozrejme si prácu hľadal kontinuálne. Z uvedeného je však podľa názoru súdu možné vyvodiť, že sa jedná o účelový dôkaz, pretože napriek námietke matky tieto listiny preukazujúce kontinuálnu snahu o zamestnanie nepredložil. Z predložených listín tak nemožno vyvodiť skutočný záujem odporcu nájst si prácu v období od mája do decembra 2020.

11.6 Otec je zamestnancom spoločnosti X. s.r.o. V roku 2019 mal príjmy 795,53 Eur, z toho základ dane 689,10 Eur/57,43 Eur mesačne. V roku 2020 celkovo 376,56 Eur. Od 01.04.2020 do 29.05.2020 bol zamestnancom spoločnosti M., s.r.o. na pozícii skladník s čistým priemerným mesačným príjmom 784,85 Eur. Pracovný pomer bol skončený zamestnávateľom v skúšobnej dobe. Odporca tvrdí, že kvôli početným pojednávaniam mal absencie v práci, a to bol dôvod na ukončenie pomeru. V období od 29.12.2020 (do 30.11.2021) vykonáva prácu pre U.-N., spol. s r.o. v pozícii informátora s rozsahom práce 350 hodín ročne. Dňa 16.02.2021 obdržal mzdu 372,91 Eur. Za 02/2021 mal vyplatený príjem na účet vo výške 831,01 Eur v čistom a za 03/2021 ešte výplatu neobdržal, ale uviedol, že bude mať príjem vo výške 720 Eur. Snaží sa privyrobiť, robí aj nočné služby. V súčasnosti je možné hodnotiť, že otec

začal riešiť situáciu ohľadne pohostinstva, t.j. rozšíril si prevádzku aj na kuchyňu. Tiež je zamestnaný a dosahuje pravidelný príjem v priemere 775,51 Eur za obdobie posledných dvoch mesiacov.

11.7 Otec tvrdil, ale nepreukázal pôžičky od kamarátov, resp. vrátenie pôžičiek poskytnutých otcom. Pôžičky od matky preukázal výpisom z účtu matky priateľky v sume 9.420 Eur. Matka namietla, že sa jedná o fiktívne transakcie a položky uvedené v tomto listinnom dôkaze sú, podľa jej názoru, tržby, ktoré sa snaží takýmto spôsobom utajiť pred zdanením. Suma pôžičiek je spolu 10.420 Eur, suma výdavkov je 3.317,72 Eur. Rozdiel je vo výške 7.108,28 Eur, pričom nie je zrejmé na čo tieto otec mal použiť. Otec uviedol, že sa jedná o prostriedky, ktoré boli hradené na účet priateľky, preto konkrétne otázky o použití a zostatku je potrebné klásť jej. Súd vyhodnocuje, že z listinného dôkazu nemožno mať za hodnoverne preukázané, že sa jedná o pôžičky poskytnuté v prospech odporcu, keďže ako príjemca je uvedená matka priateľky. Ak otec tvrdí, že pôžičky sú jeho, tak by sa mal vedieť vyjadriť k tomu, akým spôsobom boli tieto prostriedky spotrebované. Teda nie je zrejmé, z čoho otec hradí výdavky, keďže nemá žiadne príjmy. Aj na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že otec zatajuje príjmy.

11.8 Otec uviedol, že v čase spolužitia mal príjmy aj zo stávk. Z týchto si dokázal zarobiť aj 1.000 Eur mesačne. V P. pred piatimi rokmi vyhral 400.000 CZK. Aj navrhovateľka potvrdila, že chodil stávkovať. Nie je možné vylúčiť, že otec má naďalej takéto vedľajšie príjmy, ktoré súdu zamlčal.

11.9 Otec tvrdí zhoršený zdravotný stav. Predložil lekársku správu zo dňa 27.01.2020, z ktorej vyplýva, že si pritlačil vŕtačku o pravú časť hrudníka. Má doporučené šetrenie a analgetiká. Uviedol, že lekár ho nechcel vziať počas pandémie, keďže sa nejedná o urgentnú záležitosť. V prípade, že by to tak aj bolo, pokiaľ má ísť o zdravotný problém, ktorý mu bráni v práci, je takýto problém urgentným. Mal teda konať, keďže aj od jeho výživy sú závislé jeho maloleté deti.

11.10 Nehnuteľnosti vo vlastníctve otca: - rodinný dom a pozemky v podiele 1/1 o hodnote 80 tis. Eur (na tejto adrese žije matka s dcérami; LV XXX, XXXX, XXX, XXXX; nehnuteľnosti na LV č. XXXX sa nachádzajú za domom, v ktorom žije matka s deťmi); spolu s jeho matkou vlastní pozemky na LV č. XXX, k.ú. I. v podiele X/X; - pohostinstvo, rodinný dom a pozemky v podiele 1/1 o hodnote 100 tis. Eur (LV č. XXXX). Na nehnuteľnostiach (LV č. XXXX) je zriadené záložné právo v prospech navrhovateľky, a to na základe zabezpečovacieho opatrenia súdu. Otec používa OMV značky OPEL INSIGNIA, r.v. 2018.

11.11 Priateľka otca, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, I. A. je študentkou denného štúdia na vysokej škole, toho času na W. Sv. U. a S., na P. sociálnych vied. Príjem priateľky je sirotsky dôchodok XXX Eur mesačne. V roku 2020 mala priateľka odporcu príjmy zo spoločnosti X. spol. s r.o. celkovo XXX,XX Eur. Priateľka vlastní byt v k.ú. N. (LV č. XXXX), bez tiarch. Vlastní OMV, značky N., starší rok výroby.

11.12 Svoje výdavky otec rozpísal nasledovne (č.l. 95): strava 300 Eur, drogéria 100 Eur, iné 100 Eur. Priateľka platí pohonné hmoty 40 Eur + ročná poisťka vozidla 139 Eur, krmivo pre psov 40 Eur. Náklady spojené s bývaním hradí matka priateľky, ktorá nežije s nimi v spoločnej domácnosti. Neskôr (č.l. 519) tieto položky upravil tak, že tieto náklady zdieľa s priateľkou: strava 250 Eur, pohonné hmoty 200 Eur, potreby do domácnosti 50 Eur, iné 100 Eur. Výdavky na bývanie v sume 724 Eur hradí matka priateľky. Spláca dve pôžičky spolu v splátkach celkovo vo výške 371,58 Eur. Boli na dovolenke v Egypte za cenu 1.000 Eur, čo hradila priateľka. Výdavky na stravu jeho a priateľky neskôr, kvôli zhoršujúcej sa situácii, deklaroval vo výške 100-150 Eur mesačne.

12. Situácia na strane maloletej X., narodenej XX.XX.XXXX: V čase podania návrhu navštevovala 8. ročník základnej školy v I., v školskom roku 2019/2020 9. ročník a v školskom roku 2020/2021 1. ročník Súkromného konzervatória v J.. Od 02.09.2020 bola prijatá na školský internát, kde sa však kvôli dištančnému vzdelávaniu nenachádzala, takže pravidelné sa výdavky nezmenili. Od 16.03.2021 ju matka vozíva do školy dvakrát do týždňa. Mal. X. mala problematické zuby, nosila aj strojček. V súčasnosti je situácia stabilizovaná.

12.1 Počas pohovoru s kolíznym opatrovníkom dňa 17.09.2019 mal. uviedla, že otec jej chýba, ale hanbí sa za jeho správanie. Otec jej písal sms, ale ona mu neodpovedala. Chce zostať v starostlivosti matky a stretávanie sa s otcom ponechať bez úpravy. Počas pohovoru s kolíznym opatrovníkom dňa 27.07.2020 mal. zotrvala na svojich vyjadreniach ohľadne osobnej starostlivosti a stretávaní sa s otcom. Otec nechcel po ne prísť ani do školy. Je šikovný, vie ukecať ľudí. Videli ho so ženou, keď boli vyzlečení.

Ak sa budú chcieť stretnúť s otcom, tak sa s ním stretnú, až keď na to budú pripravené. Mama im styk nezakazuje, ony proste nechcú, nemal by im čo povedať. Naposledy im otec volal 06.07.2020. X. hovor neprijala. Otec jej nikdy nič zaujímavé nepovie, len že ich ľúbi a ako sa majú. Otec o ne nikdy neprejavoval záujem. Hanbí sa, že sa im otec nevenoval, ako otec zlyhal už druhý raz, lebo ešte majú sestru a aj tú manželku obral o peniaze.

12.2 Matkou vyčíslené mesačné výdavky na maloletú sú nasledovné (č.l. 179): strava 117 Eur, bývanie 75,20 Eur, oblečenie 57 Eur, drogéria 20 Eur, lieky 15 Eur, sporenie 38 Eur, kultúra 20 Eur, školské pomôcky 3 Eur, PHM 40 Eur, telefón 30 Eur, doučovanie 10 Eur, spolu 425,20 Eur. Mimoriadne ročné výdavky: školský výlet 150 Eur, dovolenky 530 Eur, zubár 1.615 Eur, modeling 514 Eur; spolu 2.659 Eur. Všetky uvedené bežné výdavky súd považuje za primerané, vrátane sporenia, ktoré inicioval otec mal., okrem výdavku na PHM v sume 40 Eur mesačne. Matka uviedla, že minie približne 25 Eur týždenne, čo predstavuje 100 Eur mesačne. Vzhľadom k tomu, že matka má firmu so sídlom v I., túto cestu z domu do práce musí sama absolvovať. Súd považuje za primeranú výšku 20 Eur mesačne na každé z mal. detí. Otec uviedol, že matka má ešte jeden byt v I., ktorý je evidovaný na jej sesternicu, takže má v I. dva byty, kde môže s dcérami bývať a ušetriť tak na benzíne. Nebolo ničím preukázané, že by matka vlastnila dva byty. Jeden byt, ktorý vlastný je garsónka a v byte má právo doživotného užívania stará matka mal. detí. Je zrejmé, že garsónka nie je vhodná pre bývanie štyroch ľudí. Otec vyčíslené výdavky na kultúru, stravu, telefóny mal. detí za neprimerané. Vzhľadom na výšku vyčíslených výdavkov otcom (č.l. 11.12), súd tento názor nezdiera. V takom prípade je sa suma pravidelných primeraných a oprávnených výdavkov na mal. X. vo výške približne 400 Eur mesačne.

13. Situácia na strane maloletej X., narodenej 28.09.2007: V čase podania návrhu navštevovala 5. ročník základnej školy v I., v školskom roku 2019/2020 6. ročník a v školskom roku 2020/2021 7. ročník. Má diagnostikovanú dyslexiu, dysgrafiú a ADHD.

13.1 Vzhľadom na diagnózu ADHD dňa 17.09.2019 nebolo možné zistiť jej názor na prebiehajúce konanie. Dňa 27.07.2020 bol zrealizovaný pohovor s oboma súčasne. Súhlasne sa vyjadrila k tomu, že chce byť zverená do osobnej starostlivosti matky a styk s otcom ponechať bez úpravy. Na mal. X. sú zvýšené výdavky ohľadne zubného ošetrovania, pretože kvôli jej diagnóze je potrebné uspatie.

13.2 Matkou vyčíslené mesačné výdavky na maloletú sú nasledovné (č.l. 179): strava 117 Eur, bývanie 75,20 Eur, oblečenie 35 Eur, drogéria 10 Eur, lieky 12 Eur, sporenie 37,53 Eur, kultúra 10 Eur, školské pomôcky 10 Eur, PHM 40 Eur, telefón 12 Eur, doučovanie 30 Eur, spolu 388,73 Eur. Mimoriadne ročné výdavky: školský výlet 150 Eur, dovolenky 330 Eur, zubár 1.430,70 Eur; spolu 1.760,70 Eur. Aj v tomto prípade súd považuje za primerané výdavky na PHM 20 Eur. V takom prípade je sa suma pravidelných primeraných a oprávnených výdavkov na mal. X. vo výške približne 370 Eur mesačne.

14. V súčasnosti na tunajšom súde prebiehajú viaceré súdne konania iniciované oboma účastníkmi konania. Navrhovateľka iniciovala voči odporcovi konanie o zaplatenie 86.340,19 Eur s prísl. (sp. zn. 8C/42/2019), ďalej konanie o zaplatenie 20.192,76 Eur s prísl. (sp. zn. 8C/25/2019), ďalej konanie o zaplatenie 15.000 Eur s prísl. (sp. zn. 28C/4/2020). Odporca inicioval voči navrhovateľke konanie o vypratanie nehnuteľnosti (OS GA, sp. zn. 8C/61/2019). Predmetné civilné spisy sú pripojené k spisu. Súd pripojil predmetné spisy a oboznámil sa s ich obsahom. Navrhovateľka tiež iniciovala súdne konanie proti X., s.r.o. o zaplatenie 21.500 Eur (OS BB, sp. zn. 5Up/97/2020).

15. Súd na danú vec aplikoval nasledovné právne normy.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "ZoR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1, 2, 4, 5 ZoR, ... súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu..., najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do

osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1, 3, 4 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa čl. 5 ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 3 ZoR, rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Podľa § 39 ods. 1 ZoR, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič.

Podľa § 38 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa. Podľa ods. 3, v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

Podľa § 39 ods. 4 ZoR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa § 62 ods. 1 až 6 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami

rodičov, pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Podľa § 76 ods.1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

16. Maloleté pochádzajú zo vzťahu nezosobášených rodičov. Doposiaľ neboli rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletým upravené. Otec sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti dňa 29.05.2019. Spornou otázkou medzi rodičmi je úprava vyživovacej povinnosti otca voči maloletým. Matka navrhla určiť výživné otcovi vo vzťahu k X. sumou 400 Eur a k X. 300 Eur mesačne od podania návrhu. Otec navrhol výživné určiť vo vzťahu k Lei sumou najviac 130 Eur a k Liane 110 Eur mesačne.

17. Otec má s dcérami narušený vzťah. Odmietajú ho. Otec sa teda počas celého konania s dcérami nestretával, nie je s nimi v kontakte. Deklaruje záujem, ale počas výsluchu nevedel napríklad uviesť ich dátumy narodenia, meniny. Argumentoval tým, že má problém si zapamätať veci a má to poznačené. Svedčí v jeho prospech, že inicioval, aby sa rodičia a deti podrobili výchovnému opatreniu, ktoré je nariadené vo výroku IV. rozsudku. Na výživu začal prispievať až v priebehu konania, aj to v minimálnej miere. Matka podala na otca trestné oznámenie pre zanedbanie povinnej výživy, ktoré trestné stíhanie bolo zastavené, pretože otec medzičasom začal plniť vyživovacu povinnosť. Otec uvádza, že dôvod, pre ktorý neplatil výživné je ten, že matka spolu s deťmi užíva jeho dom a taktiež, že mieri ich spoločné peniaze. Medzi rodičmi prebiehajú viaceré civilné sporové konania ohľadne majetkových záležitostí. V každom prípade, argumenty otca nie sú dostatočné na to, aby neplatil výživné k rukám matky, keďže táto má maloleté v osobnej starostlivosti. Ďalej tvrdí, že nemá financie na platenie výživného, keďže matka mu nedala časť jeho peňazí a blokuje mu majetok záložným právom, čím si nemôže zvýšiť príjem, napríklad dispozíciou s majetkom.

18. Sám však uviedol, že pred pandémiou (pozn. súdu: od 12.06.2019 do 13.03.2020) mal z krčmy čistý príjem približne vo výške 800 Eur mesačne, čo zhruba zodpovedá aj listinným dôkazom. Na to, že si otec vyberal z pokladne sumu 150 Eur denne súd neprihliadol, keďže ide o peniaze spoločnosti X. spol. s r.o.

19. Od 13.03.2020 otec uvádza nulový príjem, okrem príjmu v M. s r.o. v období 01.04.2020 do 29.05.2020 v sume 784,85 Eur v čistom a od 29.12.2020 z U.-N., spol. s r.o., kde mal priemerný mesačný príjem za posledné dva mesiace v sume 775,51 Eur. Otec súdu nepreukázal, že sa počas celého pandemického obdobia snažil nájsť prácu a dospel k záveru, že bolo v schopnostiach i možnostiach otca dosahovať mzdu približne vo výške 800 Eur mesačne počas celého tohto obdobia. Výdavky otca sú vysoké a súd nemá za preukázané, že tieto sú plne kryté z pôžičiek tretích osôb. Preto je možné konštatovať, že otec má aj neoficiálne príjmy.

20. Je pravda, že počas pandemického obdobia boli výrazné obmedzenia, čo sa týka prevádzky pohostinstiev. Avšak aj súd zdieľa názor matky, že otec si mohol aspoň čiastočne privyrobiť predajom kebabu, pizze výdajom, resp. donáškou. Predmetnú činnosť otec mieni aj realizovať, avšak k týmto krokom pristúpil až v závere súdneho konania, t.j. takmer rok od počiatku pandémie. Pritom mu nevznikol

ani nárok na príplatok od štátu, na ktorý mali podnikatelia nárok po splnení zákonných podmienok. Otec tieto podmienky údajne nesplnil. Nie je namieste, aby súd konštatoval, či by takéto príjmy presiahli výdavky na prevádzku pohostinstva, ale otec sa o to ani nepokúsil, resp. takúto analýzu si sám neurobil. Jednoducho rezignoval a nevyužil potenciál, t.j., že v pohostinstve sa nachádza zariadenie vo vlastníctve matky na prípravu jedál. Matka uviedla, že otcovi nikdy nebránila, aby toto zariadenie použil. Z uvedeného je možné uzavrieť, že otec nepristupoval k podnikaniu zodpovedne ani počas pandémie.

21. Súd neprihliadol na ostatný majetok oboch rodičov, pretože tento je predmetom ich vzájomných sporov i sporov s tretími osobami. V byte v I., ktorý vlastní matka má stará matka zriadené doživotné právo užívania. Rodičia s týmto majetkom nemôžu voľne nakladať, tak si ani nemôžu zvýšiť svoj príjem jeho dispozíciou.

22. Súd teda pri výpočte výšky vyživovacej povinnosti otca vychádzal z výšky pravidelných mesačných primeraných a oprávnených výdavkov maloletých detí, ktoré sú u mal. X. vo výške približne 400 Eur mesačne a v prípade mal. X. vo výške približne 370 Eur mesačne. Súd dospel k záveru, že niet dôvodu, aby sa otec nepodieľal na úhrade týchto výdavkoch aspoň v polovici a zaviazal otca k plateniu výživného tak ako to vyplýva z výroku II. rozsudku. Matka je poberateľkou prídavkov na maloleté deti (v súčasnosti 25,50 Eur na každé dieťa), ktorá čiastka môže byť použitá na úhradu mimoriadnych výdavkov. Za primerané výdavky nemožno považovať výdavok na modeling. V čase pandémie taktiež nebolo možné cestovať, čím nevznikli takéto mimoriadne výdavky. V prípade zubného ošetrovania je potrebné tieto výdavky konzultovať s druhým rodičom, vzhľadom na charakter výdavku týkajúci sa zdravotného stavu maloletých a aj vzhľadom na jeho výšku. V prípade, že matka vynakladá výdavky nad súdom určenú celkovú sumu výdavkov, robí tak dobrovoľne. Pokiaľ je otec schopný naďalej splácať dva úvery vo výške 371,58 Eur, mal by byť schopný platiť výživné vo výške spolu 370 Eur mesačne, ktorý výdavok má prednosť pred akýmikoľvek inými záväzkami otca. Deklaruje svoju ťaživú životnú situáciu, ale naďalej užíva osobné motorové vozidlo Opel Insignia, ktoré spláca, ako uviedol, mesačne sumou 500 Eur. Keďže nedošlo k zmene výdavkov u mal. v priebehu konania, súd nemenil výšku takto stanovenej vyživovacej povinnosti. Mal. X. síce nastúpila v školskom roku 2020/21 na strednú školu s pobytom na internáte, avšak tieto výdavky neboli pravidelne vynakladané. V priebehu školského roka sa realizovala dištančná výučba s prezenčným pobytom v škole počas dvoch dní v týždni, ktorý výdavok je zohľadnený v PHM.

23. Rodičia zhodne prehlásili, že od podania návrhu ku dňu pojednávania dňa 12.04.2021 otec mal. uhradil výživné celkovo v sume 1.225,92 Eur, a to v polovici na každé z mal. detí. V takom prípade vznikol otcovi dlh na výživnom za obdobie od 12.06.2019 do 31.03.2021 na maloletú X. v sume 3.713,77 Eur ($19 \times 6,67 = 126,73$; $12 \times 200 = 1.200$; $3 \times 200 = 600$; spolu 4.326,73-612,96) a na maloletú X. v sume 3.064,77 Eur ($19 \times 5,67$; $6 \times 170 = 1.020$; $12 \times 170 = 2.040$; $3 \times 170 = 510$; spolu 3.677,73-612,96). V prípade dlžného výživného otec žiadal povoliť splátky, keďže nedisponuje žiadnymi úsporami s tým, že po finančnom vyrovnaní sa s navrhovateľkou, nevylučuje vyplatenie celej sumy. Vzhľadom k tomu, že súd nezistil, že by otec mal. disponoval úsporami, povolil mu splácanie dlhu v splátkach vo výške 30 Eur na každé z mal. detí, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, a to až do zaplatenia.

24. Matka navrhla priznať náhradu trov konania. Dôvodí, že odporca sám zavinil konanie, keďže dobrovoľne neplatil pred jeho začatím, ani po začatí konania, ale až po začatí trestného konania v minimálnej zákonnej výške. Pritom si je vedomý, že bude zaviazaný k úhrade vyššej sumy. Naďalej neplatí výživné riadne a včas.

25. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP, O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Podľa § 54 CMP, Ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

26. Dôvody, pre ktoré navrhuje matka priznať náhradu trov predstavujú štandardnú situáciu, pre ktoré súdy konajú a rozhodujú vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, t.j. povinný rodič neplatí výživné. V danom prípade otec argumentuje tým, že matka užíva jeho dom a aj jeho peniaze, preto nepovažoval za potrebné, aby uhrádzal peniaze k rukám matky. V konaní bol aktívny, so súdom spolupracoval. Súd

nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo spravodlivé zaviazať otca k náhrade trov konania, a tak rozhodol o trovách tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného

zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).